

28 Μαρτίου 2016

Η υπονόμευση της πνευματικής μας ζωής

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες

«Εκείνοι που ζουν στον κόσμο και λυώνουν στις αγρυπνίες, τις νηστείες, τους κόπους και τις κακουχίες, όταν αναχωρήσουν από τους ανθρώπους προς την μοναχική ζωή, σαν σε κάποιο δοκιμαστήριο ή στάδιο, όλη αυτή την προηγούμενη άσκησί τους, την νοθευμένη και επιφανειακή, δεν την συνεχίζουν πλέον».

Τα λόγια του Αγίου Ιωάννου του Σιναϊτού μας καλούν να εξετάσουμε και εμείς την ζωή μας.

Μας καλούν να δούμε στα βαθιά μας ώστε να ελέγξουμε εάν ό,τι κάνουμε είναι τελικά επιφανειακό, κινούμενο από την δίψα μας για επαίνους, για κοσμική εκκλησιαστική αναγνώριση.

Πολλοί χριστιανοί πράττοντας τους τύπους εγκλωβίζονται σ' αυτούς καταντώντας να τυπολατρούν χωρίς η ζωή τους να αγγίζει την ουσία.

Υπάρχουν και χριστιανοί οι οποίοι κινούμενοι από ενοχές ή από έναν «χριστιανικό ρομαντισμό» αναπαύονται σε συναισθηματικές εκρήξεις κατάνυξης και ευλάβειας χωρίς οι πράξεις οι οποίες πράττονται να ωφελούν την πνευματική τους κατάσταση. Π.χ. Αφού έχουν μαλώσει με κάποιον άνθρωπο ή έχουν πέσει σε μία σαρκική αμαρτία, ή έχουν βαρεθεί πλέον την παρέα τους, τις βόλτες στα καφέ και στα μπαρ, τους καταλαμβάνει μία αίσθηση κατάνυξης· ανάβουν το καντηλάκι τους στο εικονοστάσι, αρχίζουν θυμιάζουν το σπίτι τους, μπορεί και να αρχίσουν να φέλνουν, αλλά μέχρι εκεί. Μετά από λίγο τους περνάει αυτή η «φάση» και

ξαναγυρνάνε στα ίδια και χειρότερα.

Όλη αυτή η κατάσταση δείχνει μία ανισορροπία πνευματική, ακόμα και ψυχολογική. Ο άνθρωπος αντί να μπει στην διαδικασία μετανοίας και καθάρσεως από τα πάθη του δια του μυστηριακού τρόπου που προσφέρει η Εκκλησία μας, προβαίνει σε μία αυτοαμνήστευση της αμαρτίας του πράττοντας μικρές εξωτερικές πράξεις ευλάβειας. Με αποτέλεσμα να ζει στην πλάνη ότι προσπαθεί, αγωνίζεται ενώ στην ουσία δεν κάνει τίποτα απολύτως.

Βεβαίως ο Άγιος Ιωάννης της Κλίμακος στον παραπάνω λόγο του φωτογραφίζει πιο πολύ εκείνους τους χριστιανούς οι οποίοι όχι μόνο κάνουν τα παραπάνω αλλά σχεδόν σε καθημερινή βάση πράττουν ασκητικά παλαίσματα (αγρυπνίες, νηστείες) βασιζόμενοι όμως στο «ίδιον θέλημα», το κρυφό πάθος της κενοδοξίας, την επιθυμία για έπαινο, την αυτοϊκανοποίηση του εγώ.

Ο κίνδυνος λοιπόν να ασκείται κάποιος χωρίς να ωφελείται πνευματικά είναι πολύ μεγάλος. Και είναι μεγάλος διότι ο άνθρωπος έχει την τάση να αυτονομείται από το τρόπο που η Εκκλησία του προτείνει.

Όταν ο χριστιανός δεν ασκείται με υπακοή στην Εκκλησία και στον πνευματικό του πατέρα, όταν ο χριστιανός αρκείται σε μεμονωμένες πράξεις ευλάβειας οι οποίες τρέφονται από έναν αόριστο πνευματικό ρομαντισμό (πάει ανάβει κεράκι σε κάποιον ναό, κάνει πέντε έξι φορές τον σταυρό του μπροστά σε κάποια εικόνα), όταν ο χριστιανός αρκείται σε μία ταπεινολογία, αρετολογία και επιδεικτική τήρηση των τύπων, τότε ενώ βρίσκεται μέσα στο λιμάνι (την Εκκλησία) ναυαγεί.

Πώς λοιπόν θα απαλείψουμε τον κίνδυνο αυτόν; Ο κίνδυνος να μείνουμε στην επιφάνεια των πραγμάτων πάντα θα υπάρχει. Υπάρχει στον κόσμο, υπάρχει στα μοναστήρια, υπάρχει στην έρημο.

Ο Άγιος Ιωάννης σημειώνει ότι ο άνθρωπος ο οποίος δεν κάνει και τις τρεις αποταγές δεν μπορεί τελικά να προοδεύσει πνευματικά.

Πρώτη αποταγή: «Αποταγή όλων των πραγμάτων και των ανθρώπων». Μπορούμε να πούμε ότι ο Άγιος κυριολεκτεί, διότι αναφέρεται σε μοναχούς, όμως ακόμα και σε λαϊκούς μπορεί να εφαρμοστεί ο λόγος του. Να μην είμαστε δηλαδή κολλημένοι σε πράγματα και σε ανθρώπους, να μην είμαστε εξαρτημένοι από πράγματα και ανθρώπους. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν θα χρησιμοποιούμε διάφορα αντικείμενα ή δεν θα συνδεόμαστε με ανθρώπους, αλλά να μην γίνεται η ζωή μας μία άρρωστη κατάσταση όπου τα αντικείμενα και οι σχέσεις μας με τους ανθρώπους μας αποκόπτουν τελείως ή υπονομεύουν την σχέση μας με τον Θεό.

Δεύτερη αποταγή: «Εκκοπή του ιδίου θελήματος». Η μεγάλη ιδέα για τον εαυτό μας, η υπεραξία που δίνουμε στις ικανότητές μας, η απουσία ταπείνωσης, η τάση μας για αυτοπροβολή. Όλα αυτά μας λέγει ο Άγιος Ιωάννης θα πρέπει να κοπούν, να πολεμηθούν ώστε πλέον το θέλημά μας να γίνει το θέλημα της Εκκλησίας, το θέλημα του πνευματικού μας, το θέλημα του Θεού. Π.χ. Δεν νηστεύουμε την

Τετάρτη και την Παρασκευή (καθορισμένες νηστίσιμες ημέρες από την Εκκλησία μας) νηστεύουμε από μόνοι μας το Σάββατο και κοινωνούμε την Κυριακή χωρίς την ευλογία του πνευματικού μας πατρός, αυτό αποδεικνύει την ύπαρξη φοβερού εγωισμού (ίδιον θέλημα). Ή ερμηνεύουμε όπως θέλουμε τους λόγους των Πατέρων χωρίς να συμβουλευόμαστε πιο έμπειρους ανθρώπους (νομίζουμε ότι είμαστε πιο έξυπνοι, πιο σοφοί), βγάζουμε τον δικό μας κανόνα ή αλλάζουμε τον κανόνα που μας έβαλε ο πνευματικός επειδή θεωρούμε ότι αυτό που κάνουμε είναι πιο σωστό.

Τρίτη αποταγή: «Αποταγή της κενοδοξίας που επακολουθεί την υπακοή». Υπακοή σημαίνει ταπείνωση. Χωρίς υπακοή δεν καλλιεργείται η ταπείνωση και χωρίς ταπείνωση δύσκολα ο άνθρωπος θα κάνει υπακοή. Ο κενόδοξος άνθρωπος ζει σύμφωνα με αυτό που θα τον προβάλει και θα τον αναδείξει και όχι σύμφωνα με την υπακοή που ίσως τον ταπεινώσει ή θα τον κρατήσει στην μακαρία αφάνεια.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι όλα τα παραπάνω μας αφορούν όλους, λαϊκούς, μοναχούς, κληρικούς. Αφορούν κάθε χριστιανό, διότι κάθε χριστιανός τελικά υπονομεύει την πνευματική του ζωή με τον εγωισμό του, την ιδιοτροπία του, την αμετανοησία του, την επιπολαιότητά του και την ραθυμία του.

Εκείνος που πραγματικά αγαπά τον Κύριο προσπαθεί παντού και πάντοτε να ευαρεστεί τον Κύριο. Και αυτό που ευαρεστεί τον Θεό μας είναι η ψυχή αυτή που ταύτισε το θέλημά της με το δικό Του θέλημα, που μιμείται την δική Του ταπείνωση, που δείχνει έλεος στους άλλους όπως ο Ελεήμων, που αγαπά όπως η Αγάπη, που σταυρώνεται εκούσια όπως ο Εσταυρωμένος, που ζει μέσα στο φως της Ανάστασής Του, που ειρηνεύει μέσα στην φιλανθρωπία Του, που εμπιστεύεται το θέλημά Του, που εναποθέτει τις αμαρτίες της στον Αναμάρτητο.

Εκείνος που αγαπά τον Κύριο δεν φέρνει δικαιολογίες στα πόδια Του, αλλά με πνευματική αρχοντιά καταθέτει μπροστά Του την ανεπάρκεια, την μικρότητα, το δάκρυ του. Ζητά την Χάρη Του, γιατί ξέρει ότι χωρίς αυτήν είναι στάχτη και πηλός.

Οποιος αγαπά τον Κύριο, δεν διστάζει να χάσει την σκλαβιά του κόσμου (κοσμικό φρόνημα), δεν διστάζει να πληγωθεί από τον κόσμο και να προσπαθήσει πλέον να γίνει το κόσμημα του κόσμου...κι ας μην το ξέρει ο κόσμος.

Αρχιμ. Παύλος Παπαδόπουλος

Πηγή: imverias.blogspot.gr